

Bij deze nieuwe uitgave

Waarom heb ik dit boek geen nieuwe titel gegeven: *Rijk Brussel?* Brussel schijnt op twee na de rijkste regio van Europa te zijn. Dat meldt Eurostat (bericht van 21 maart 2013). Alleen Centraal Londen en het Groothertogdom Luxemburg doen het beter. Na Brussel komt Hamburg en vervolgens Île de France, zeg maar Groot Parijs, dat laatste op gelijke voet met, niet schrikken, Groningen.

Toch heb ik de oude titel behouden, niet zozeer omdat ik tegen beter weten in stijfhoofdig ben, maar omdat ik ervan overtuigd blijf dat hij juist is.

Brussel is arm én rijk tegelijkertijd. Volgens de cijfers van de Belgische Federale Overheidsdienst Economie liggen de drie armste gemeenten van België in het Brusselse Gewest en bij de tien armste zijn er zeven uit de regio Brussel (bericht van 24 oktober 2012). Bovendien wonen in Brussel arm en rijk, op elkaars lip, soms nog geen steenworp van elkaar verwijderd. Bovendien verdiept de kloof tussen het welvarende zuidoosten van de stad en het berooide centrum en westen zienderogen. Bovendien groeit meer dan één derde van de kinderen op in een gezin zonder inkomen uit arbeid. De armoede is vaak, of moet ik zeggen meestal, uitzichtloos. Geen wonder dat hoogleraren, andere intellectuelen en politici het erover eens zijn dat vandaag armoede en werkloos-

heid de zwaarste problemen zijn in de hoofdstad van Europa.

Ik blijf erbij, *Arm Brussel*, zo moet dit boek blijven heten.

Wellicht zal de lezer het vreemd vinden dat ik zoveel bladzijden besteed aan de geschiedenis van Brussel. Ook daar heb ik goede redenen voor.

Brussel is van beslissende betekenis geweest in de geschiedenis van België en Nederland én van Europa, vooral sinds de zestiende eeuw, maar evengoed vandaag.

Brussel is zeker niet de enige Europese stad die geprobeerd heeft haar oorspronkelijke taal te verloochenen. Maar Brussel is wél een van de zeldzame Europese steden die proberen haar oeroude en haar betrekkelijk nieuwe taal in vreedzaam evenwicht te houden. Dat alles kun je alleen begrijpen als je de historische verhalen kent van deze stad.

Daarom wilde ik de bladzijden over de vreemde geschiedenissen van Brussel behouden. Maar van heinde en verre zijn talloze mensen met hun talloze andere talen tot ons gekomen. Dankzij hen kon ik de oude verhalen aanvullen met nieuwe, die op hun beurt historisch zullen worden.

Maar dat is grondstof voor andere boeken, voor boeken die anderen zullen schrijven.

Brussel, 30 juni 2013